

Косович Юліана Іванівна – студентка кафедри філософії та соціології, менеджменту та соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

КОХАННЯ ЯК ОСНОВА ПРОБЛЕМ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Що ж є любов, чому вона займає таке значне місце в нашому житті, його різновиди, причини та наслідки для окремої особистості та суспільства в цілому – відповіді на це питання можна знайти в праці «Мистецтво любити» Еріха Фромма, недаремно його називають філософом кохання. Тема любові до людини виявилася в центрі соціально- філософської концепції автора – він визнав за необхідне зробити теоретичний аналіз проблеми любові. Так, вже в 20-их роках Фромм виявив і сформулював відмінність між материнською і батьківською любов'ю до дитини.

Еріх Фромм приходять до висновку про необхідність змін і людини і суспільства, стверджуючи, що без нової людини неможливо нове суспільство. «Основою майбутнього суспільства може бути лише людина, здатна інтегрувати в собі любов до людей і готовність відмовитись від усіх форм володіння заради справжнього буття, що розуміється як здатність жити без ідолопоклонства і завжди бути уважним до людей; потреба дарувати людям свою любов і солідарність, а також відчувати тепло і співчуття свого оточення; віра у власні сили, прагнення пізнати самого себе, в тому числі і сферу свого несвідомого; вміння відчувати свою єдність з усім живим на Землі, тобто від думки підкорити собі природу силою, бажання замість руйнування запропонувати їй взаємодопомога і співпраця»[1].

Книга «Мистецтво любити» стала ще однією цеглиною в спробі Фромма описати і створити у своїх творах здорове суспільство. Автор виділяє кілька видів любові, описує їх з точки зору відмінності взаємин людей і створює струнку структуру. Книга має на меті показати, що любов – це не сентиментальне почуття, випробувати яке може всяка людина незалежно від рівня досягнутої їм зрілості. Філософ хоче переконати читача, що всі його спроби любові приречені на невдачу, якщо він не прагне більш активно розвивати свою особистість в цілому, щоб досягти продуктивної орієнтації. Задоволення в індивідуальній любові не може бути досягнуто без здатності любити свого ближнього, без істинної людяності, відваги, віри і дисципліни.

Еріх Фромм прагне провести аналіз причин, що призвели до такого плачевного ставлення до кохання в сучасному суспільстві. Він відзначає, що для сучасного суспільства найбільш характерні ідеї необмеженого вжитку й взаємовигідного обміну, що накладає свій ваговитий відбиток і на уявлення про стосунки між людьми. Цінність об'єкту кохання визначається за його соціальною привабливістю подібно до того, як упаковка вказує на значущість товару.

Любов – мистецтво, і як кожному мистецтву, цьому потрібно навчатися, але, попри всі невдачі у цій галузі, багато ставлять на перше місце більш реальні речі: гроші, успіх, влада. Коли навчаєшся любові, це здається, неможливим. Автор наголошує, що наша нинішня культура стала жертвою споживання, у кожного свої цінності, які не співпадають з канонами нашого світу.

Еріх Фромм піднімає важливе питання: для сприйняття власних духовних процесів людині потрібні якісь гідні зразки в навколишній дійсності, а це вказує на проблеми нашої культури. Сучасна західна культура орієнтована на передачу знань, залишаючи без уваги первинну значущість для людського розвитку живої присутності зрілих, духовно розвинених людей. У нас найчастіше цю роль грають ті, хто добився популярності і «зоряності». З цього глухого кута автор бачить вихід в

знайомстві з великими творами літератури і мистецтва, біографіями «справжніх» людей. Лише так можна досягти уявлення про зріле життя, інакше вся культурна традиція обірветься, навіть якщо буде далі передано і розвинене її знання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Фромм Еріх. Мистецтво любити/ Еріх Фромм – Москва: Педагогіка, 1990.